

Список використаних джерел

1.Бекузарова Н. В. Квазипрофесійний характер смешанного обучения в педагогической магистратуре / Н. В. Бекузарова, Е. В. Ермолович // Высшее образование в России. – 2012. – № 10. – С. 111-116.

2.Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / Світлана Сергіївна Вітвицька. – Житомир, 2011. – 598 с.

3.Гузій Н. В. Технологія контекстного навчання в організації дидактичної підготовки студентів у вищій педагогічній школі / Н. В. Гузій // Вища освіта України № 3 (додаток 1) – 2012. – Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». – Т.1. – С. 363-370.]

4.Гура О. І. Теоретико-методологічні основи формування психолого-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу в умовах магистратури: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. док. пед наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Олександр Іванович Гура. – К., 2008. – 38 с.

5.Дем'яненко Н. М. Контекстно-професійна підготовка майбутнього викладача вищого навчального закладу / Н. М. Дем'яненко // Оптимізація циклу соціально-гуманітарних дисциплін у вищій освіті України в контексті євроінтеграції : [монографія (рукопис)] / [Б. А. Воронкова, М. А. Дебич, Н. М. Дем'яненко та ін.]; за заг. ред. Г. В. Онкович. – К., 2014. – С. 88–119.

6.Калашников В. Г. Образовательная среда контекстного типа / В. Г. Калашников // Высшее образование в России. – 2012. – № 4. – С. 92-97.

Чередник Лідія Миколаївна,
аспірант Бердянського державного
педагогічного університету, викладач
Дніпровського педагогічного коледжу
ДНУ імені Олеся Гончара

ПРОБЛЕМА ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ТОЛЕРАНТНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ У СВІТЛІ ВИМОГ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Проведення докорінної реформи загальної середньої освіти як реалія сьогодення потребує пошуку інноваційних шляхів удосконалення і розвитку педагогічної освіти, підвищення якості професійної підготовки педагогів нової генерації, які виховуватимуть нові покоління громадян України.

Мета статті полягає в обґрунтуванні значущості готовності вчителя початкової школи до толерантного виховання учнів у руслі вимог нової української школи.

Процеси глобалізації та інтеграції освіти, необхідність її реформування окреслюють рамки такого освітнього простору, який «має сприяти утвердженню людини як найвищої соціальної цінності, найповнішому розкриттю її здібностей, задоволенню освітніх потреб, ... гармонії стосунків людини та навколишнього середовища, суспільства і природи»[2, с. 95].

У вихідних положеннях Концептуальних засад розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір зазначено, що професійна педагогічна освіта має «забезпечувати формування педагогічних працівників, здатних здійснювати професійну діяльність на демократичних та гуманістичних засадах, реалізовувати освітню політику як пріоритетну функцію держави, що спрямовується на розвиток та самореалізацію особистості, задоволення її освітніх і духовно-культурних потреб, а також потребу бути конкурентоспроможними на ринку праці» [5].

Одним із пріоритетів педагогічної підготовки є формування в майбутніх вчителів інтересу до обраної професії, розвиток у них практичних умінь та навичок самостійної роботи, оволодіння рефлексією майбутньої педагогічної діяльності, тобто, по суті, створення умов для професійної ідентифікації та самоідентифікації себе в обраній сфері професійної діяльності [3].

У сучасних умовах підготовки майбутніх учителів початкової школи пріоритетними напрямками є формування їх професійної компетентності, особистісних якостей, тобто бути «висококваліфікованим і далекоглядним професіоналом, свідомим і відданим патріотом України, тонким психологом, котрий володіє інформаційними та педагогічними технологіями» [3;4].

Серед особистісних якостей педагога науковці (В. Будаєв, Н. Кузьміна, Д. Мазоха, Н. Мачинська та ін.) називають здатність до інноваційного навчання і засвоєння новітніх освітніх технологій, вміння викликати інтерес до знань, високий рівень загальної культури, всебічного розвитку, моральних переконань, що в цілому має сприяти створенню комфортного освітнього середовища і забезпечити позитивний вплив на розвиток індивідуальності учня, підготувати його до життєдіяльності у полікультурному динамічному суспільстві

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» визначає основні напрямки системного вдосконалення загальної середньої освіти, серед яких у світлі проблеми нашого дослідження чинними є:

- запровадження принципу дитиноцентризму (орієнтація на потреби учня);
- запровадження нового принципу педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці учня, вчителя і батьків [6].

У світлі реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» серед основних орієнтирів педагогічної сучасного вчителя початкової школи виокремлюють розуміння ним сутності розвитку громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних проблем людства і можливостей власної участі в їх розв'язанні, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів є ключовими у готовності до толерантного виховання молодших школярів.

Аналіз наукових джерел з проблеми дослідження (Т. Білоус, Н. Бирко, С. Бричок, Л. Завіруха, Р. Кострубань, Є. Клепцова, І. Кривошапка, О. Савченко, О. Степанов, Ю. Тодорцева, О. Швачко, М. Якібчук та ін.) дозволяє нам визначити складові готовності вчителя початкової школи до толерантного виховання учнів:

а) громадянські якості (громадянська активність, цілеспрямованість, відповідальність, патріотизм, гуманізм, оптимізм; віра в людей, у свої сили і можливості);

б) якості, зумовлені специфікою професії вчителя (професійно значущі особистісні якості, що характеризують інтелектуальний, емоційно-вольовий аспекти особистості, істотно впливають на результат професійної діяльності і визначають індивідуальний стиль діяльності: любов до дітей; чесність, справедливість, об'єктивність; витримка, терпіння і самовладання; вимогливість; чуйність; адекватність сприйняття дитини та уважність до неї, тактовність, толерантність; організаторські здібності, вміння працювати

з дитячим колективом, творчий склад мислення, педагогічна інтуїція, педагогічна спостережливність; висока культура мовлення, фізичне і психічне здоров'я);

в) спеціальні знання, уміння та навички з предмета (володіння предметом і методикою його викладання; психологічна підготовка; володіння технологіями навчання і виховання; педагогічний такт; педагогічна техніка, уміння спілкуватися тощо).

Отже, реформування сучасної початкової освіти в руслі Концепції нової української школи спрямовується на формування фахівців з інноваційним мисленням, що розуміють людину та її життя як найвищу цінність, готових до толерантного виховання учнів. Це вимагає вдосконалення змісту

професійної підготовки майбутніх педагогів, що і буде предметом подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
2. Коваль Л.В. Професійна підготовка майбутніх учителів у контексті розвитку початкової освіти: технологічний підхід: монографія/ Л. В. Коваль. – Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2011. – 330 с.
3. Ковальчук В. Ю. Модернізація професійної та світоглядно-методологічної підготовки сучасного вчителя : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Ковальчук В. Ю. – К., 2006. – 34 с.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К.І.С, 2004. – 112 с.
5. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір (Затверджено наказом МОН № 998 від 31.12.2004 р.). Електронний ресурс. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/3145/.
6. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р). – Електронний ресурс. – Режим доступу <https://www.pedrada.com.ua/article/1973-yakim-ma-butiychitel-novo-ukransko-shkoli>.
7. Кострубань Р.В. Формування толерантності у майбутніх учителів у процесі гуманітарної підготовки у педагогічних коледжах: дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Р.В. Кострубань. – Хмельницький, 2016. – 333 с.